

[Robert Pedersen.]

fik med, men som hr. Ib Christensen har gentaget, nemlig dette, at man ligesom ved disse love skulle give tilskud til en overklasse. Det udtrykkes på forskellig måde. I den skriftlige fremsættelse siges det om lovene om statstilskud til orkestre på denne måde: „... alt tyder på, at det er de uddannelsesmæssigt og økonomisk bedst stillede, der udgør landsdelsorkestrenes største publikum...“; og vedrørende loven om film og biografier hedder det, at formentlig er det de statsstøttede film, der særlig bliver set af de højere uddannede; endelig om teaterloven siger man, at teatersociologiske undersøgelser tyder på, at man er med til at give støtte til en overklasse.

Mig bekendt findes der i Norden kun én teatersociologisk undersøgelse, nemlig Swedners, den svenske, og den har den slagside, som er nævnt af hr. Ib Christensen, men den fremhæver jo udtrykkelig, at de nye grupper, de nye aldersklasser, i stort tal søger teatrene, og at der ligesom vokser en interesse for teatret blandt de unge; den eneste undersøgelse, vi har herhjemme, nemlig den der er lavet af Arte, tyder på, at for den storkøbenhavnske teaterordning er arbejderne andel af teatergængerne lige præcis den samme som den øvrige befolknings, altså at arbejderne går i teatret på linje med andre. Det passer altså ikke, det er postuleret, og det er ønsketænkning, at man her er med til at støtte en bestemt gruppe mennesker.

Lige til allersidst til hr. Poulsgaard: jeg vil da gerne medgive hr. Poulsgaard, at den vurdering, han lægger frem, er rigtig. Jeg tror, det er sandt, at på arbejdspladser i Sønderjylland, i København og andre steder siger man: indholdet af disse bøger forstår vi ikke, den form for musik er os fremmed, den form for kunst, den form for teater osv. Det er vores politiske dilemma, hr. Poulsgaard, for det har altid været således, at uanset om kunsten blev næret af konger eller kejsere eller mæcener eller som nu i et demokrati bliver næret ved statsbevillinger, er det i og for sig former for aktiviteter, der er nødvendige for et samfund, og som man ikke kan skaffe via den almindelige markeds mekanisme. Hr. Poulsgaard skal få min tilslutning til, at det er rigtigt, men jeg tror, vi gør os selv en bjørnetjeneste, hvis ikke vi,

der er lovgivere, accepterer, at kunst er noget vitalt for et samfund, kunst er noget vigtigt for et demokrati. Og jeg havde forventet en større tolerance hos et medlem af dette ting over for nødvendigheden af for vores fremtids skyld og for vores kulturs skyld at være med til at nære, at støtte, at annamme, at forbedre de vilkår, hvorunder den levende kunst skal bestå. Dér giver hr. Poulsgaard udtryk for en holdning, som er mig meget fremmed.

Ordføreren for forslagsstillerne (Ib Christensen) (DR):

Den teatersociologiske undersøgelse, jeg refererede til, var en dansk teatersociologisk undersøgelse, der ganske vist er nogle år gammel, men som i hvert fald tydeligt viste, at det er de uddannelsesmæssigt og økonomisk bedst stillede, som benytter teatrene.

Nu nævnte hr. Robert Pedersen spørgsmålet om Kay Abrahamsen-turneen og det manglende tilskud dér, og det er jo igen et aspekt, man kan anlægge. Kan det være nogen offentlig interesse at støtte et så decideret underholdningsforetagende, som der her var tale om? Kan det være det, eller skal pengene gå til noget, som er mere avanceret eller eksperimenterende eller lignende? Det er en politisk afgørelse. Ergo er der tale om en politisk stillingtagen og et politisk valg. Så kan man ikke komme og sige, at det liberale giver sig udtryk i, at man støtter både det underholdende og det andet osv.; det er hele tiden et spørgsmål om bevillinger og dermed altså også rent faktisk et spørgsmål om styring.

Der var én ting i ministerens indlæg, som jeg godt kunne have lyst til at tage op, idet ministeren nævnte, at indskrænkning af tilskuddet til orkestrene ville betyde, at så ville Tivolis koncertsals orkester ikke kunne drives. Jeg kan ikke rigtig se, at det kan være nogen offentlig opgave at finansiere det. Der blev fra anden side, fra én af ordførerne, jeg husker desværre ikke hvem, talt om spørgsmålet om at støtte lodige danske film. Dér kan man igen veje. Hvis man ser fortegnelsen, som vi har fået i kulturudvalget, over, hvad det er for film, der har fået støtte, så er der ganske vist såkaldt lodige film, men der er sandelig også særdeles udprægede underholdningsfilm. Og så kan man rejse det spørgsmål: kan det være en offent-